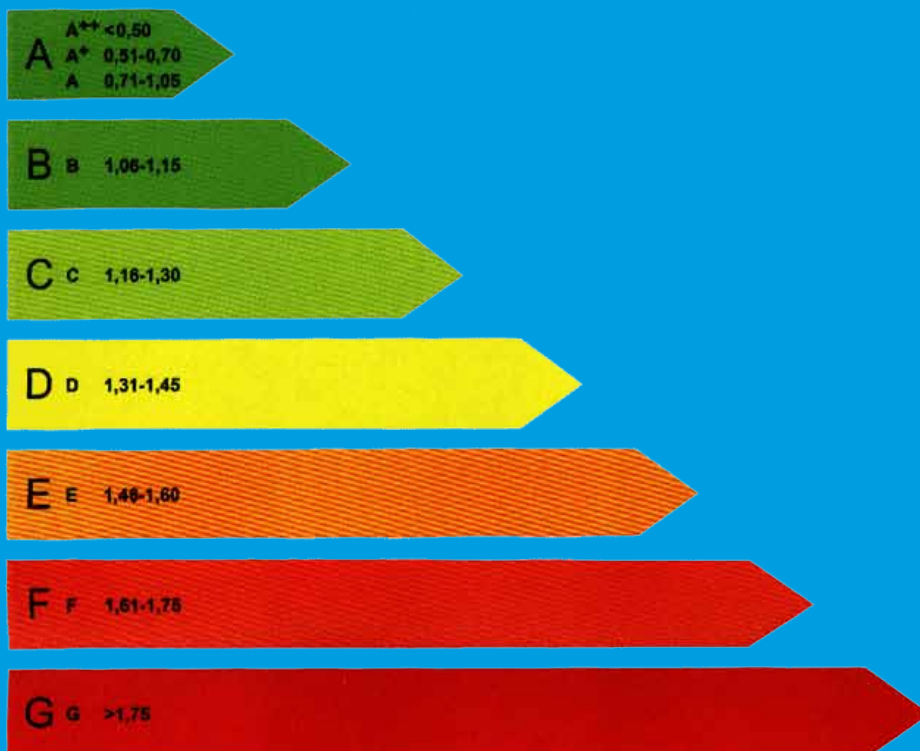

ChristenUnie

Meer maatwerk in het energieadvies

Notitie Tweede Kamerfractie
Cynthia Ortega-Martijn
1 december 2010

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. Zet gemeenten in	4
2. Toon meer pakketten	5
3. Isolatieinformatie	6
4. Tweede label gratis	7
5. Zet advies online	8
6. Voorkom dubbel werk	9
7. Labels vergelijken	10
8. Straatambassadeur	11
Voetnoten	12

INLEIDING

Met het energielabel krijgen eigenaars, huurders en kopers van huizen inzicht in de energieprestatie van een woning. Omdat het bijgevoegde advies voor te nemen energiebesparende maatregelen slechts globaal is, is als onderdeel van het programma Schoon en Zuinig van het vorige kabinet voor eigenaar bewoners het Meer met Minder Maatwerkadvies geïntroduceerd. In dit maatwerkadvies, dat tegelijk met het energielabel kan worden aangevraagd, staat voor een woning exact aangegeven welke maatregelen nodig zijn voor het bereiken van een beter energielabel.

De afgelopen twee jaar was er een subsidie beschikbaar van 200 euro per maatwerkadvies om eigenaar bewoners te stimuleren een maatwerkadvies aan te vragen. Door deze subsidie was het maatwerkadvies (vrijwel) gratis. Via deze subsidie zijn zo'n 50.000 adviezen verstrekt.

In deze notitie van de ChristenUnie-fractie staan enkele voorstellen om het maatwerkadvies te verbeteren, te zorgen dat maatwerkadviezen ook daadwerkelijk leiden tot energiebesparingsmaatregelen en voorstellen hoe er voor minder geld meer energielabels en maatwerkadviezen kunnen worden opgesteld.

Cynthia Ortega-Martijn

1. ZET GEMEENTEN IN

Gemeenten kunnen een actieve rol spelen in het promoten van energiebesparing in het algemeen en het maatwerkadvies en energielabel in het bijzonder. Als bewoners een brief krijgen van de gemeente waarin het maatwerkadvies wordt aangeprezen kan dat mensen over een drempel helpen. Een goed voorbeeld is de gemeente Haarlem. Deze gemeente heeft actief campagne gevoerd om het aanvragen van een maatwerkadvies te stimuleren. Eigenaar-bewoners in wijken met oudere woningen zijn aangeschreven. In deze brief stond een overzicht van subsidiemogelijkheden (niet alleen de subsidie voor maatwerkadvies maar bijvoorbeeld ook de lokale duurzaamheidslening) en een aanbod voor het maatwerkadvies. Dit aanbod hield in dat een adviseur bij deze mensen werd geïntroduceerd. Deze adviseur kwam in de week daarna langs de deur om te vragen of betreffende eigenaar-bewoners geïnteresseerd waren. En zo ja, dan kon er gelijk een afspraak gemaakt worden voor een advies aan huis. De adviseur stond daarbij ook nog garant voor de Meer met Minder subsidie. Als de afspraak voor een bepaalde datum was gemaakt kreeg de eigenaar-bewoner sowieso de 200 euro voor het maatwerkadvies retour, ook als de subsidiepot van AgentschapNL onverhoopt uitgeput zou zijn.

De gemeente functioneerde in dit geval in feite alleen als een doorgeefluik, maar wel met succes: Er zijn ruim 2500 maatwerkadviezen verstrekt waarmee Haarlem koploper is van alle gemeenten in Nederland. Ook nu de Meer met Minder subsidie niet meer beschikbaar is kan uit deze casus geleerd worden dat door een actieve inzet van een gemeente veel resultaat kan worden geboekt.

Aanbeveling:

Overleg met gemeenten over nieuwe arrangementen voor het stimuleren van het aanvragen van energielabels en maatwerkadviezen.

2. TOON MEER PAKKETTEN

Het “Meer met Minder” maatwerk advies wordt opgesteld volgens een vast sjabloon¹. In dit sjabloon wordt standaard één maatregelpakket getoond (blz. 4). De adviseur peilt de behoefte / financiële mogelijkheden van de klant en baseert daarop zijn advies. Het grote nadeel hiervan is dat de eigenaar bewoner niet kan zien of hij nog een beter energielabel kan krijgen als hij een ander maatregelpakket kiest met meer maatregelen. Deze opties zijn wel degelijk beschikbaar, maar in de praktijk moet daar expliciet om gevraagd worden. In een maatwerkadvies staat zelfs niet standaard vermeld dat informatie over andere maatregelpakketten wel beschikbaar is en kan worden aangevraagd.

Aanbeveling:

Het maatwerk advies moet naast het aanbevolen advies ook standaard alternatieven bevatten die leiden tot een beter resultaat

3. ISOLATIEINFORMATIE

Het maatwerkadvies is zo toegankelijk mogelijk gemaakt. Dat is prima, maar soms lijkt het dat te veel techniek is weggelaten. Zo wordt vaak isolatie geadviseerd, maar het is totaal onduidelijk aan welke criteria deze isolatie moet voldoen. In de handel is isolatie voorzien van een zogenaamde Rd-waarde of R-Declared. Dit is de warmteweerstand van een materiaal. Hoe hoger de Rd-waarde, hoe beter het isolerend vermogen van het materiaal. Omdat in het maatwerkadvies niet staat welke Rd-waarde minimaal nodig is voor het behalen van het voorgestelde betere label heeft een eigenaar-bewoner nu onvoldoende informatie. Mogelijk is de keuze van het isolatiemateriaal zelfs bepalend voor het resulterende energielabel. Deze informatie zou dan ook niet mogen ontbreken.

Aanbeveling:

Verbeter in het maatwerkadvies de informatie over isolatiemogelijkheden

4. TWEEDE LABEL GRATIS

Vaak wordt een tweede label goedkoper aangeboden dan het eerste. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen een volledig nieuw label of alleen maar een administratieve toetsing (op basis van bijvoorbeeld bonnetjes) van de uitgevoerde maatregelen. Aanbieders maken helaas nauwelijks bekend dat deze optie er is.

Maar ook een iets lagere prijs blijft een drempel voor bewoners omdat het verder niets oplevert en wel geld kost. Alleen als je op korte termijn je huis gaat verkopen kan het interessant zijn om een nieuw label aan te vragen, ondanks dat het oude label nog geldig is. Wil je na een paar jaar alsnog een nieuw label dan is de kans groot dat je opnieuw moet betalen.

Vermoedelijk vragen dan ook veel eigenaar-bewoners die al een energielabel hebben geen nieuw label aan, ondanks het feit dat ze wel maatregelen hebben genomen. Hierdoor is niet inzichtelijk in hoeveel gevallen een maatwerkadvies en energielabel daadwerkelijk leiden tot aanpassingen. Eigenlijk zou een label juist het bewijs moeten zijn dat maatregelen zijn genomen, maar zo functioneert het in de praktijk niet.

Aanbeveling:

Vereis van aanbieders van het energielabel dat het tweede label dat binnen 2 jaar wordt aangevraagd gratis is en dat dit als één pakket wordt aangeboden.

Bijkomend positief effect van deze maatregel is dat bewoners worden gestimuleerd om energiebesparingsmaatregelen binnen deze periode te nemen.

5. ZET ADVIES ONLINE

De Vereniging Eigen Huis zet het maatwerkadvies ook online (www.maatwerkenergieadvies.nl). Eigenaar-bewoners kunnen het advies met een persoonlijke account bekijken en ook zelf zien welk label kan worden bereikt met verschillende maatregelpakketten. Dit is een goed initiatief, maar de vraag is waarom zo'n module niet standaard beschikbaar is bij alle leveranciers.

Aanbeveling:

Bij een maatwerkadvies moet standaard een inlogcode worden verstrekt om online toegang te krijgen tot de onderliggende informatie van het maatwerkadvies zodat eigenaar bewoners zelf kunnen kijken wat voor hun de meest optimale combinatie van maatregelen is. Onderzocht moet worden of hiervoor een landelijke site kan worden ontwikkeld.

6. VOORKOM DUBBEL WERK

Corporaties zijn in staat om efficiënt hele complexen in één keer te voorzien van een energielabel. Voor koopwoningen ligt dat lastiger en is maatwerk nodig. Momenteel kost dit advies zo'n 200 a 450 euro. Hiervoor komt een adviseur langs die een half uur tot een anderhalf uur nodig heeft om informatie over het huis op te nemen (voornamelijk opmeten van ruimtes, ramen, muren, deuren en daken) en dit daarnaast moet verwerken in een advies. Voor elk individueel advies moet daarnaast rekening worden gehouden met reistijd. De vraag is of dit hele proces niet efficiënter kan kijkend naar de labeling van corporatiewoningen.

Maatwerk blijft sowieso nodig omdat in de loop van de tijd twee identieke woningen aanmerkelijk kunnen verschillen door verbouwingen en wijziging van installaties. Toch zijn voor rijtjeswoningen veel eigenschappen zoals de oppervlak van raampartijen vaak nog steeds identiek. Als alleen de verschillen worden genoteerd kan de opname een stuk sneller. Aandachtspunt blijft daarbij de voorlichting die ook een belangrijke plaats heeft tijdens het opmaken van een maatwerkadvies. Maar het ligt in de verwachting dat het per woning goedkoper als voor een heel huizenblok in één keer voor elke woning een advies kan worden opgesteld.

Aanbeveling:

Biedt het energielabel en maatwerkadvies zoveel mogelijk aan per huizenblok. Onderzoek in hoeverre de opzet van het energielabel en het maatwerkadvies kunnen worden aangepast om hier optimaal bij aan te sluiten en stimuleer aanbieders van energielabel en maatwerkadvies om groepskorting aan te bieden

7. LABELS VERGELIJKEN

Het energielabel is na de kritiek die er was op de eerste versie aangepast en nu zo ingericht dat een woning wordt vergeleken met woningen van hetzelfde type. De energieprestatie van een tussenwoning is immers onvergelijkbaar met de energieprestatie van een vrijstaande woning.

Voor het energielabel is niet alleen het type woning relevant, maar ook de ouderdom, ligging en ontwerp. Omdat elke woning anders is kan het interessant zijn om energielabels en maatwerkadviezen op buurtniveau te vergelijken. De kansen voor energiebesparing zouden meer inzichtelijk kunnen worden gemaakt als eigenaar-bewoners kunnen zien hoe woningen met eenzelfde ontwerp in hun omgeving scoren. Een dergelijke aanpak spreekt ook meer tot de verbeelding: “Buren van u hebben al een maatwerkadvies en kunnen van label F naar label D, nieuwsgierig wat bij uw woning mogelijk is?” Met behoud van anonimiteit (alleen postcode, geen huisnummer) moet het mogelijk zijn om inzicht te geven in de energieprestatie van (vrijwel) identieke woningen uit de omgeving.

Aanbeveling:

Stimuleer energiebesparing op buurtniveau door inzichtelijk te maken hoe woningen van hetzelfde type in een wijk of postcode scoren.

Aanbeveling:

Maak in het maatwerkadvies middels bijvoorbeeld een taartdiagram inzichtelijk hoe het energielabel van de woning scoort ten opzichte van woningen van hetzelfde type uit hetzelfde jaar.

8. STRAATAMBASSADEUR

In Amersfoort wordt op een bijzondere manier energiebesparing gepromoot. Bewoners zijn daar opgeleid tot straatambassadeurs² die energiebesparing promoten. Door het organiseren van een 'energieborrel' brengen zij buurtbewoners bij elkaar om samen aan de slag te gaan. Door samen maatregelen te nemen kunnen deze veel goedkoper worden uitgevoerd. Zo'n aanpak werkt. Bij het eerste afgeronde duurzame-straat-project was de participatie 50%. Het versterkt ook de sociale cohesie in de buurt. Bewoners gaan elkaar na dit gemeenschapsproject actiever opzoeken en zich ook op andere gebieden gezamenlijk sterk maken.

Aanbeveling:

Versterk de sociale cohesie in de buurten door gemeenten te wijzen op de mogelijkheden van de straatambassadeur.

VOETNOTEN

1. Het sjabloon is te vinden op: http://www.meermetminder.nl/Content/Images/userfiles/file/MMM_Maatwerkadvies_LR.pdf
2. http://www.energieambassade.nl/duurzame_straat_project_overheden.htm

Fractie ChristenUnie Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T : 070-3183057
F : 070-3183936
christenUnie@tweedekamer.nl